

МОН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи
та міжнародних зв'язків



Віталій ХАРУТА

Віталій Харута 2026 р.

**ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
за освітньо-професійною програмою
«ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ»**

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»
галузі знань 02 «Культура і мистецтво»

**Освітня кваліфікація
Бакалавр з менеджменту соціокультурної діяльності**

Київ
2026

Програму атестаційного екзамену за освітньо-професійною програмою «Інноваційний менеджмент креативних індустрій» для атестації випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» у 2025/2026 навчальному році розроблено кафедрою менеджменту, публічного управління та адміністрування.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри менеджменту, публічного управління та адміністрування 27 січня 2026 року, протокол № 7.

В.о.завідувача кафедри МПУА
канд. екон. наук, професор



Тетяна СЕМЕНЧУК

27 січня 2026 р.

Розглянуто та схвалено на засіданні Вченої ради навчально-наукового інституту управління, технологій та правових наук НТУ 28 січня 2026 року, протокол № 2.

Голова Вченої ради,
В.о. директор ННІУТПН
канд. екон. наук, професор



Марина КОВБАТЮК

28 січня 2026 р.

Розглянуто та схвалено на засіданні Науково-методичної ради Національного транспортного університету березня 2026 року, протокол № .

Голова Науково-методичної ради,
канд. техн. наук, професор



Олександр МЕЛЬНИЧЕНКО

20 березня 2026 р.

ЗМІСТ

Загальні положення.....	4
Дисципліна «Менеджмент».....	5
Дисципліна «Менеджмент соціокультурної діяльності».....	12
Дисципліна «Ресурсна база соціокультурної діяльності».....	19
Дисципліна «Соціальна відповідальність».....	26
Критерії оцінювання досягнутих результатів навчання.....	32
Додаток А. Форма білета атестаційного екзамену.....	35

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Атестаційний екзамен є формою атестації випускників за освітньо-професійною програмою «Інноваційний менеджмент креативних індустрій» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» у 2025/2026 навчальному році. Атестація завершується видачею документа встановленого зразка про присудження здобувачу освітньої кваліфікації «Бакалавр з менеджменту соціокультурної діяльності».

Атестаційний екзамен передбачає оцінювання досягнутих результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Інноваційний менеджмент креативних індустрій» для атестації.

Програму атестаційного екзамену за освітньо-професійною програмою «Інноваційний менеджмент креативних індустрій» для атестації випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» розроблено кафедрою менеджменту, публічного управління та адміністрування на основі цієї освітньо-професійної програми.

Атестаційний екзамен проводять у письмовій формі з використанням тестових технологій.

Білет атестаційного екзамену містить 14 запитань двох рівнів складності з основних профільюючих дисциплін.

Запитання першого рівня складності (з першого по десяте запитання білета атестаційного екзамену) передбачають вибір здобувачем відповіді із наведених у білеті трьох варіантів відповіді, з яких тільки один правильний.

Запитання другого рівня складності (з одинадцятого по чотирнадцяте запитання білета атестаційного екзамену) передбачають надання здобувачем розгорнутої теоретичної відповіді.

Правильний, на думку здобувача, варіант відповіді на запитання першого рівня складності здобувач позначає безпосередньо на бланку білета атестаційного екзамену.

Відповідь на запитання другого рівня складності здобувач наводить на аркушах для письмової відповіді.

1. ДИСЦИПЛІНА «МЕНЕДЖМЕНТ»

Тема 1 Сутність і роль управління та менеджменту

Поняття «менеджмент» і необхідність управляти організаціями. Співвідношення категорій «управління», «менеджмент», «адміністрування», «керування». Організація, цілі її діяльності та критерії успіху. Поділ праці в організації та необхідність управління. Характеристика різних поглядів на сутність менеджменту. Поняття «менеджмент» у широкому та вузькому розумінні. Менеджмент як наука і мистецтво. Менеджмент як вид професійної діяльності. Ознаки діяльності менеджера. Сфери менеджменту. Рівні менеджменту. Ролі менеджера в організації. Якості менеджера. Співвідношення якостей, необхідних менеджеру на різних рівнях управління. Методи досліджень.

Тема 2. Історія розвитку менеджменту

Історія розвитку управлінської думки у світі та в Україні. Передумови виникнення науки управління. Класичні теорії менеджменту: школа наукового управління; класична (адміністративна) школа управління; школа людських відносин; школа поведінкових наук; емпірична школа, школа «соціальних систем»; нова школа. Характеристика інтегрованих підходів до управління. Вклад у розвиток управлінської науки зарубіжних і вітчизняних учених. Розвиток управлінської науки в Україні. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.

Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень

Сутність і класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень: ухвалення рішень за умов визначеності; ухвалення рішень в умовах ризику; ухвалення рішень за умов невизначеності. Фактори, що впливають на процес прийняття рішень. Місце прийняття рішень у процесі управління. Основні моделі прийняття управлінських рішень. Процес прийняття рішень. Інтуїтивна та раціональна технології прийняття рішень. Людський та організаційний фактори у процесі прийняття рішень. Індивідуальне та групове прийняття рішень. Етапи раціонального ухвалення управлінського рішення. Методи творчого пошуку альтернатив.

Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень

Класифікація методів обґрунтування управлінських рішень. Кількісні та якісні методи. Можливості та сфери застосування аналітичних, статистичних, теоретико-ігрових методів і методів математичного програмування. Інструменти обґрунтування управлінських рішень. Сутність і цілі використання платіжної матриці. Побудова «дерева рішень» і вибір оптимального варіанта. Обґрунтування рішень в умовах невизначеності. Теоретико-ігрові методи. Переваги та недоліки використання кількісних методів. Експертні методи прийняття рішень.

Тема 5. Планування в організації

Сутність планування як функції управління. Поняття «планування». Місце планування поміж функцій управління. Основні елементи системи планування. Етапи процесу планування. Типи планів у організації. Ситуаційні фактори планування. Поняття місії в управлінні та класифікація цілей організації. Вимоги до слушно сформульованих цілей. Ієрархічна підпорядкованість, субординація цілей організації. Традиційний процес постановки цілей. Концепція управління за цілями. Зміст основних етапів управління за цілями. Переваги та недоліки управління за цілями. Оперативне планування на засадах застосування адміністративних та економічних важелів. Тактика, політика, процедури, правила. Загальна характеристика бізнес–планування.

Тема 6. Організаційна діяльність як функція управління

Сутність функції організації та її місце в системі управління. Поняття «організаційна діяльність». Складові організаційної діяльності. Організаційна структура як результат організаційної діяльності. Повноваження, обов'язки, відповідальність. Процес делегування повноважень і відповідальності. Типи повноважень. Вертикальна та горизонтальна структуризація управління. Скалярний процес. Норма керованості. Централізація і децентралізація. Типи організаційних структур управління. Лінійна, функціональна, лінійно–функціональна, дивізіональна, матрична організаційні структури. Переваги та недоліки різних типів організаційних структур. Методи вибору типу організаційної структури. Принципи побудови організаційних структур управління. Фактори, які впливають на формування організаційної структури. Критерії оцінки організаційної структури управління. Проектування організаційних структур управління. Формування структурних елементів.

Тема 7. Мотивація

Поняття мотивування як функції менеджменту. Теорії мотивування: теорії змісту (теорія потреб А. Маслоу, двочинникова теорія Фредеріка Герцберга, теорії Х та Y Д. Мак–Грегора) і теорії процесів (теорія очікувань, теорія справедливості, теорія визначення цілей). Мотиваційні засоби менеджера. Оплата праці як основний чинник мотивування продуктивності праці. Оплата праці: заробітна плата; система винагород і премій. Сучасні системи та форми стимулювання праці. Методи соціального впливу та морального стимулювання.

Тема 8. Управлінський контроль

Поняття контролю, його місце в системі управління. Завдання контролю: пристосування до зміни середовища; обмеження нагромадження помилок; додання складних організаційних проблем; мінімізація затрат. Типи контролю: сфери контролю; рівні контролю; відповідальність за контроль. Етапи контролювання. Види управлінського контролю. Рівні операційного контролю. Фінансовий контроль. Системи контролю.

Тема 9. Лідерство

Поняття та загальна характеристика керівництва. Типи керівників. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Взаємозв'язок загальних функцій менеджменту із функціями керівника. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Влада в менеджменті. Види та баланс влади. Форми влади керівника. Природа лідерства та його складові. Типологія лідерів. Теорії лідерства. Теорія підходу з позиції особистісних якостей. Теорія поведінкового підходу. Теорія ситуаційного підходу.

Тема 10. Комунікації в управлінні

Інформація, її сутність і значення в менеджменті. Класифікація інформації. Вимоги до інформації. Особливості надходження, утворення і використання інформації на рівнях менеджменту. Носії, операції та процедури оброблення інформації у процесі менеджменту. Поняття і характеристика комунікацій. Комунікативний процес, його елементи й етапи. Різновиди комунікацій. Комунікації між організацією та середовищем. Міжрівневі комунікації в організації. Комунікації між керівником і підлеглими. Комунікації між керівником і робочою групою. Методи вдосконалення комунікацій. Методи вдосконалення міжособистісних комунікацій. Підвищення ефективності інформаційного обліку.

Тема 11. Ефективність менеджменту

Сутність і природа організаційного розвитку. Технології розвитку організації. Ефективність розвитку організацій. Природа організаційних змін. Чинники, що обумовлюють організаційні зміни. Сфери організаційних змін. Планування організаційних змін. Керування змінами в організації. Причини опору змінам. Долання опору змінам. Ефективність менеджменту організації, критерії та методи її оцінювання

Орієнтовні запитання для атестаційного екзамену

Запитання першого рівня складності

1. Яка роль соціально-економічної системи в управлінні.
2. Хто такий суб'єкт і об'єкт управління.
3. Дати визначення поняттю «менеджмент».
4. Які цілі, ідеї, ресурси менеджменту.
5. Які три головні характеристики терміну «менеджмент».
6. Назвіть рівні управління в організації.
7. Назвіть методи управління.
8. Еволюція менеджменту, перерахувати фази.
9. Розкрити суть фази розвитку менеджменту «Школа наукового управління».
10. Розкрити суть фази розвитку менеджменту «Школа адміністративно-бюрократичного підходу».

11. Розкрити суть фази розвитку менеджменту «Школа руху за людські відносини».
12. Розкрити суть сучасної фази розвитку менеджменту.
13. Скільки функцій управління.
14. Назвіть загальні характеристики основних функцій.
15. Поняття «організація», формальна і неформальна організація.
16. Основні характеристики організації.
17. Рівні управління та їх обов'язки.
18. Перерахувати принципи управління (по Анрі Файолю).
19. 10 ролей менеджера по Мінцбергу.
20. Розкрити функцію «Планування», види планів.
21. Поняття «Стратегія», для чого вона необхідна.
22. Етапи стратегічного управління.
23. Розкрити функцію «Організація», два аспекти її розвитку.
24. Що таке делегування і відповідальність.
25. Що таке повноваження і влада, в чому їх відмінність.
26. Назвіть принципи делегування повноважень.
27. Які види організаційних структур управління організацією.
28. Розкрити поняття влади і особистого впливу.
29. Назвіть види влади.
30. Що таке функція «Керівництво».
31. Назвіть стилі керівництва.
32. Для чого комунікації в керівництві.
33. Що таке функція «Мотивація».
34. Розкрити поняття мотивації, мотиву і стимулу.
35. Назвіть змістовні теорії мотивації.
36. Які потреби розкриті в ієрархії потреб індивіда за А.Маслоу.
37. Розкрити сутність теорії «Х» і теорії «У» Д. Мак-Грегорі.
38. Розкрити сутність теорії мотиваційної гігієни Ф. Герцберга.
40. Назвіть процесуальні теорії мотивації.
41. Сутність і елементи управлінського контролю
42. Які види управлінського контролю знаєте.
43. Що таке управлінське рішення?
44. Які етапи входять у процес прийняття управлінського рішення?
45. Чим відрізняється раціональне рішення від інтуїтивного?
46. Які види управлінських рішень ви знаєте за рівнями управління (стратегічні, тактичні, оперативні)?
47. Чому важливо збирати інформацію перед прийняттям рішення?
48. Що таке альтернатива в процесі вибору?
49. Які фактори можуть вплинути на якість управлінського рішення?
50. Наведіть приклад ситуації, коли менеджер повинен прийняти термінове рішення.
51. Чому контроль є завершальним етапом прийняття рішення?
52. Чим рішення в умовах визначеності відрізняються від рішень в умовах ризику?

53. Що таке комунікація?
54. Які елементи входять у процес комунікації (відправник, повідомлення, канал тощо)?
55. Чим відрізняється усна комунікація від письмової?
56. Що означає поняття «зворотний зв'язок» у комунікаціях?
57. Наведіть приклад формальної та неформальної комунікації в організації.
58. Які є основні бар'єри комунікації?
59. Чим відрізняється вертикальна комунікація від горизонтальної?
60. Чому важливо вміти слухати співрозмовника?

Запитання другого рівня складності

1. Розкрити роль соціально-економічної системи в управлінні.
2. Дати приклади суб'єкта і об'єкта управління.
3. Дати визначення поняттю «Менеджмент» і розкрити його сутність.
4. Цілі, ідеї, ресурси менеджменту, привести приклади.
5. Розкрити три головні характеристики терміну «менеджмент»
6. Привести приклади промислового менеджменту і розкрити його види діяльності.
7. Розкрити методи управління.
8. Еволюція менеджменту, розкрити фази.
9. Розкрити фазу розвитку менеджменту «Школа наукового управління»
10. Розкрити фазу розвитку менеджменту «школа «адміністративно-бюрократичного підходу».
11. Розкрити фазу розвитку менеджменту «Школа руху за людські відносини»
12. Розкрити сучасну фазу розвитку менеджменту.
13. Функції управління, розкрити суть.
14. Загальні характеристики основних функцій, і чому ви так вважаєте.
15. Розкрити поняття «Організація», формальна і неформальна організація.
16. Розкрити основні характеристики організації.
17. Розкрити рівні управління та їх функціональні завдання.
18. Розкрити принципи управління (по Анрі Файоллю).
19. Розкрити 10 ролей менеджера по Мінцбергу.
20. Розкрити функцію «Планування», види планів
21. Поняття «Стратегія», види стратегії діяльності фірми
22. Етапи стратегічного управління
23. Розкрити функцію «Організація», два аспекти її розвитку.
24. Делегування і відповідальність, приклади.
25. Повноваження і влада, їх відмінність на прикладі транспортного підприємства.
26. Принципи делегування повноважень.
27. Види організаційних структур управління організацією.

28. Розкрити поняття влади і особистого впливу.
29. Види влади, приклади.
30. Розкрити функцію «Керівництво», чим це поняття відрізняється від лідерства.
31. Розкрити стилі керівництва.
32. Розкрити комунікації в керівництві.
33. Функція «Мотивація», розкрити види теорій мотивації.
34. Розкрити поняття мотивації, мотиву і стимулу, привести приклади.
35. Розкрити змістовні теорії мотивації.
36. Ієрархія потреб індивіда за А.Маслоу, де її можна використовувати.
37. Теорія Мак-Клелланда, розкрити і привести приклади.
38. Розкрити теорію «Х» і теорію «У» Д. Мак-Грегори.
39. Розкрити теорію мотиваційної гігієни Ф. Герцберга.
40. Розкрити процесуальні теорії мотивації.
41. Розкрити сутність і елементи управлінського контролю.
42. Розкрити види управлінського контролю.
43. Чи може інтуїтивне рішення бути ефективнішим за аналітичне? Наведіть приклади.
44. Як когнітивні упередження (ефект підтвердження, надмірна впевненість тощо) впливають на прийняття управлінських рішень?
45. У яких ситуаціях колективне рішення може бути гіршим, ніж індивідуальне?
46. Як зміна зовнішнього середовища (економічного, політичного, технологічного) може зробити попереднє рішення менеджера неактуальним?
47. Поясніть, чому менеджер може вибрати субоптимальне рішення за браком часу.
48. Чи завжди застосування моделей прийняття рішень (SWOT, дерева рішень, аналіз чутливості) гарантує їх якість?
49. Як емоційний стан менеджера впливає на адекватність управлінського рішення?
50. Які наслідки може мати рішення, прийняте під тиском (керівництва, партнерів, обставин)?
51. Опишіть ситуацію, у якій менеджер стикається з етичною дилемою при ухваленні рішення.
52. Чи можливий баланс між швидкістю прийняття рішення та його якістю? Як його досягти?
53. Як культурні відмінності впливають на стиль комунікації між менеджером і партнером з іншої країни?
54. Чому навіть чітке повідомлення може бути неправильно інтерпретоване співробітниками?
55. Як когнітивні упередження впливають на сприйняття інформації в діловій комунікації?
56. Чи може надмірна кількість комунікацій погіршувати ефективність роботи команди? Поясніть.

57. Яким чином вибір комунікаційного каналу впливає на якість ухвалення управлінського рішення?
58. Чому кризові ситуації потребують особливих методів комунікації?
59. Як цифровізація та дистанційна робота змінили роль менеджера у процесі комунікації?
60. Поясніть, як конфлікти в команді можуть виникати саме через помилки в комунікації.

Список рекомендованої літератури

1. Дафт Р. Л. Менеджмент : підручник / пер. з англ. Київ : Основи, 2018. 824 с. ISBN 978-966-500-978-8.
2. Мескон М. Х., Альберт М., Хедоурі Ф. Основи менеджменту : підручник. Київ : Видавничий дім «Вільямс», 2019. 672 с. ISBN 978-617-7808-03-8.
3. Друкер П. Ф. Практика менеджменту. Київ : КМ-Букс, 2020. 398 с. ISBN 978-966-948-356-0.
4. Балабанова Л. В., Сардак О. В. Менеджмент організацій : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 468 с. ISBN 978-611-01-1374-5.
5. Кузьмін О. Є., Мельник О. Г. Основи менеджменту : підручник. Львів : Львівська політехніка, 2020. 240 с. ISBN 978-966-941-438-0.
6. Шегда А. В. Менеджмент : підручник. Київ : Знання, 2019. 687 с. ISBN 978-966-346-764-1.

2. ДИСЦИПЛІНА «МЕНЕДЖМЕНТ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Тема 1. Теоретичні основи менеджменту креативних індустрій

У розділі розкриваються теоретико-методологічні засади розвитку креативних індустрій у сучасній економіці. Аналізується роль креативності як чинника економічного зростання та інноваційного розвитку суспільства. Визначаються базові поняття менеджменту креативних індустрій, його функції та особливості. Розглядається місце креативного менеджменту в загальній системі менеджменту організації та специфіка управління творчими процесами.

Тема 2. Особливості ринку креативних індустрій в Україні

Розглядаються тенденції розвитку креативних індустрій у європейському просторі та їх вплив на національну економіку. Аналізується сучасний стан культури та креативного сектору України, визначаються ключові проблеми й перспективи розвитку. Обґрунтовуються стратегічні рекомендації щодо підвищення конкурентоспроможності креативних індустрій в Україні.

Тема 3. Культурна політика на державному та регіональному рівнях

Висвітлюються механізми державного регулювання соціокультурної сфери. Розглядаються джерела фінансування культурної діяльності, ресурсне забезпечення та моделі підтримки культурних ініціатив. Аналізуються форми недержавної підтримки соціокультурної діяльності, зокрема партнерство, грантові програми та громадські ініціативи.

Тема 4. Вплив гібридних загроз на розвиток менеджменту соціокультурної діяльності

Розкривається вплив гібридних загроз на функціонування соціокультурної сфери та формування національної стійкості. Аналізуються концептуальні підходи до розуміння гібридних викликів і механізми їх протидії. Визначаються управлінські інструменти забезпечення культурної безпеки та розвитку соціокультурної діяльності в умовах криз і воєнних викликів.

Тема 5. Організаційні аспекти формування креативного середовища

Розглядаються принципи створення креативної організації та формування інноваційного середовища. Аналізуються сучасні бізнес-моделі креативних індустрій та стратегічні напрями розвитку підприємств соціокультурної діяльності. Вивчаються процеси генерації креативних рішень і управління інноваційним розвитком організації.

Модуль 2.

Тема 6. Активізація творчого потенціалу та формування корпоративної культури

Висвітлюються підходи до розвитку творчого потенціалу особистості та формування креативного мислення. Розглядається взаємозв'язок креативного

менеджменту й корпоративної культури як основи інноваційного розвитку організації. Аналізуються інструменти стимулювання творчої активності персоналу.

Тема 7. Розвиток креативності персоналу в організації

Досліджуються підходи до розвитку креативного потенціалу працівників як чинника конкурентоспроможності підприємства. Розглядаються особливості формування креативних команд, управління творчими працівниками та створення сприятливого організаційного середовища. Аналізуються креативні управлінські рішення як інструмент ефективної командної діяльності.

Тема 8. Креативні ролі в професійній діяльності менеджера

Розкривається сутність творчої діяльності менеджера та особливості креативного мислення у професійній діяльності. Аналізується вплив лідерства на розвиток інноваційного потенціалу організації. Розглядаються методи мотивації творчості, стимулювання інноваційних колективів і сучасні технології генерування та реалізації нових ідей.

Тема 9. Формування та управління соціокультурними проектами.

Розкривається сутність соціокультурного проекту та його значення у розвитку культурного середовища і креативних індустрій. Розглядаються основні етапи формування та реалізації соціокультурних проектів: визначення ідеї, планування, організація ресурсів, управління командою та оцінювання результатів. Аналізуються сучасні підходи до менеджменту соціокультурних ініціатив, методи залучення партнерів і громади, а також інструменти ефективного управління проектами у сфері культури та соціальних комунікацій.

Тема 10. Методи оцінки інтелектуального капіталу підприємств креативних індустрій

Розглядається сутність інтелектуального капіталу як ключового ресурсу креативної економіки. Аналізуються його складові, підходи та інструменти оцінювання. Вивчаються сучасні методи управління інтелектуальним капіталом і його роль у забезпеченні інноваційного розвитку підприємств креативних індустрій.

Орієнтовні запитання для атестаційного екзамену

Запитання першого рівня складності

1. Які основні компоненти включає зміст поняття «креативність»?
2. Що таке зовнішня мотивація? Яке її значення у стимулюванні творчої діяльності персоналу?
3. У чому полягає системний підхід до трактування поняття «креативний менеджмент»?

4. Як визначається креативний менеджмент з позиції функціонального підходу?
5. Розкрийте сутність ситуаційного підходу до визначення креативного менеджменту.
6. У чому полягає поведінковий підхід до трактування креативного менеджменту?
7. Яку роль відіграють управлінські дії керівника?
8. Дайте визначення поняття «креативність» та поясніть його значення для інноваційного розвитку організації.
9. Що таке креативне мислення? Які його основні ознаки та функції у професійній діяльності?
10. Розкрийте сутність поняття «мислення» як психологічного та управлінського процесу.
11. З якою метою було створено Гарантійний фонд культурного та креативного секторів Європейського інвестиційного фонду?
12. Яка основна мета програми Європейської Комісії «Креативна Європа»?
13. Назвіть і охарактеризуйте основні напрямки реалізації програми «Креативна Європа» (2021–2027).
14. Які додаткові інструменти підтримки можуть сприяти розвитку креативних індустрій та підприємництва у креативному секторі?
15. У яких галузях переважно представлений і розвивається сектор креативних індустрій в Україні?
16. Які стратегічні переваги забезпечують культурні та креативні індустрії для розвитку регіонів і міст?
17. Яка роль культурної політики в формуванні нової культурної ідентичності суспільства.
18. У чому полягають особливості американської моделі взаємодії держави з культурною сферою?
19. Який державний орган у Великій Британії відповідає за формування та реалізацію культурної політики?
20. Назвіть та охарактеризуйте основні складові культурної політики держави.
21. Що передбачає політика стимулювання попиту на товари та послуги культурно-креативного сектору?
22. Хто такі бізнес-янголи?
23. Що таке організаційна структура підприємства?
24. Охарактеризуйте лінійну організаційну структуру управління.
25. У чому полягають особливості лінійно-штабної організаційної структури?
26. Що таке аналіз зовнішнього середовища організації?
27. Які існують стратегічні альтернативи розвитку підприємства?
28. Що розуміють під цілями організації?
29. Що таке місія організації?

30. У чому полягає сутність експортної стратегії підприємств креативних індустрій?
31. У чому полягає сутність методу мозкового штурму (брейнстормінгу)?
32. Яка оптимальна кількість учасників є найбільш ефективною для проведення мозкового штурму?
33. У чому полягає сутність креативної техніки синектика?
34. Охарактеризуйте метод фокальних об'єктів як техніку генерування креативних ідей.
35. Що передбачає креативна техніка «корабельна рада»?
36. Які особливості має адхократичний тип організаційної культури?
37. Що таке корпоративна культура підприємства?
38. У чому полягає сутність методу Ісікави (діаграми причинно-наслідкових зв'язків)?
39. Який метод генерування ідей передбачає поєднання генерації ідей із їх подальшою критикою та захистом?
40. Що виступає основним елементом корпоративної культури організації?
41. Як визначається поняття креативного менеджменту та які підходи до його трактування існують у сучасній науковій літературі?
42. Які основні етапи розвитку досліджень креативності виділяють науковці та як змінювалися підходи до її вивчення?
43. У чому полягає сучасне розуміння креативності як чинника успіху організацій та розвитку управління персоналом?
44. Які проблеми та негативні тенденції виявляються під час формування систем креативного менеджменту в українських умовах?
45. Які існують два основні наукові підходи до визначення креативності та чим вони відрізняються між собою?
46. Які ключові аспекти необхідно враховувати при розробленні програм розвитку креативності персоналу?
47. Які етапи включає програма розвитку креативності персоналу та які завдання вирішуються на кожному з них?
48. Які особистісні та професійні якості характерні для креативних працівників?
49. Які взаємозв'язки необхідні для забезпечення ефективності креативних інновацій в організації?
50. Які стадії формування креативних команд виділяють у процесі їх створення та розвитку?

Запитання другого рівня складності

1. Розкрити значення креативності з економічної точки зору.
2. Розкрийте передумови виникнення креативної економіки.
3. Охарактеризуйте складові формування і розвитку креативної економіки.
4. Розкрийте основні поняття менеджменту креативних індустрій.

5. Визначте місце креативного менеджменту в системі менеджменту організації
6. Навести означення поняття «креативний менеджмент», розкрийте його цілі, завдання та принципи.
7. Розкрити різницю між креативною та інноваційною діяльністю підприємства.
8. Охарактеризуйте стан розвитку креативних індустрій в Європі.
9. Проаналізуйте сучасний стан та особливості розвитку культури та креативних індустрій в Україні.
10. Розкрити етапи формування плану відновлення культурної галузі та залучення партнерів і донорів для підтримки національних креативних індустрій.
11. Розкрити сутність державної та недержавної підтримки розвитку культури
12. Наведіть класифікацію напрямів креативної індустрії.
13. Назвіть та охарактеризуйте моделі напрямів класифікації креативної індустрії у світі.
14. Розкрийте види діяльності креативної індустрії.
15. Наведіть основні напрямки Програми «Креативна Європа» на період 2021–2027 рр.
16. Наведіть визначення поняття: «культурна політика», її складові та принципи.
17. Наведіть основні складові системи державних органів управління культурою.
18. Визначте цілі та пріоритетні завдання державної політики в галузі культури.
19. Охарактеризуйте компоненти сприяння розвитку сфери культури та креативних галузей.
20. В чому полягають особливості фінансування соціально-культурних заходів в Україні.
21. Перерахуйте можливі механізми фінансування проєктів креативних індустрій.
22. Яким чином протидіяти гібридним загрозам у соціокультурній сфері?
23. Вкажіть та охарактеризуйте основні складові креативної організації.
24. Наведіть та обґрунтуйте ключові етапи процесу пошуку креативних рішень?
25. Назвіть сучасні організаційні структури підприємств креативних індустрій.
26. Які переваги та недоліки є у функціональній організаційній структурі?
27. Які переваги лінійно-штабної організаційній структурі, а також її можливі обмеження?
28. Як матрична організаційна структура вирішує проблему розподілу відповідальності між керівниками проєктів та керівниками підрозділів?
29. Як узгоджуються цілі підприємства з його місією?

30. Назвіть види корпоративних стратегій та охарактеризуйте їх.
31. Як визначаються цілі маркетингової стратегії, і чому вони є важливим елементом успішного підприємства?
32. Охарактеризуйте наступні техніки генерування креативних рішень: техніка синектики; метод гірлянд асоціацій і метафор; метод фокальних об'єктів; списки контрольних питань; Техніка «5 Чому?».
33. Дайте визначення поняттю «корпоративна культура» та наведіть її елементи.
34. Дайте визначення та охарактеризуйте поняття «економічна свідомість»
35. Дайте визначення та охарактеризуйте поняття «креативна економічна свідомість».
36. В чому проявляється роль інноваційної культури в системі інноваційної діяльності?
37. Що являє собою адхократична корпоративна культура?
38. Назвіть приклади спеціалізованих, асоціативних та системних технік генерування креативних рішень
39. Наведіть визначення та охарактеризуйте термін «креативність».
40. Що являється метою креативного менеджменту.
41. Розкрити основні джерела розвитку креативності.
42. Розкрити різні підходи до трактування поняття «креативний менеджмент».
43. Розкрити роль розвитку креативності персоналу підприємства як умови його конкурентоспроможності.
44. Проаналізувати створення програми розвитку креативного потенціалу персоналу.
45. Розкрити стратегію розвитку креативності персоналу.
46. Розкрити основні якості креативних працівників.
47. Дати характеристику різних типів креативних працівників на підприємстві.
48. Наведіть як формується креативне середовище на підприємстві.
49. Наведіть суть, види та способи формування креативних команд.
50. Розкрити зміст і дати характеристику творчого потенціалу.
51. Розкрити класифікацію типових прийомів пошуку рішень.
52. Визначити основні критерії, що характеризують менеджера креативного типу.
53. Розкрити формування потенціалу менеджера креативного типу.
54. Проведіть порівняння зв'язку між творчістю і креативністю.
55. Розкрити зміст і дати характеристику етапів творчого процесу.
56. Розкрити роль менеджера у створенні організації, що самонавчається.
57. Розкрити основні риси креативної особистості.
58. Проаналізувати стилі креативного мислення.
59. Визначити роль стилів креативного мислення у професійній діяльності менеджера.
60. Розкрити вплив лідерства на креативний потенціал менеджера.

61. Проаналізувати основні характеристики та етапи становлення креативного лідера.
62. Розкрити компоненти креативних ресурсів працівника підприємства.
63. Проаналізувати фактори ефективного управління розвитком креативності персоналу підприємства.
64. Розкрити методи та принципи стимулювання інноваційних креативних колективів.
65. Розкрити способи діагностики результатів діяльності креативних колективів.
66. Назвіть елементи інтелектуального капіталу підприємств креативних індустрій.
67. Наведіть способи захисту інтелектуальну власність в креативних індустріях?
68. Охарактеризуйте сучасні методи оцінки інтелектуального капіталу підприємств креативних індустрій
69. Які є підходи та інструменти оцінювання інтелектуального капіталу підприємств креативних індустрій?
70. Як ви оцінюєте ефективність управління інтелектуальним капіталом в контексті досягнення стратегічних цілей компанії у сфері креативних індустрій?

Список рекомендованої літератури

1. Менеджмент креативних індустрій: навчальний посібник. Семенчук Т.Б., Боняр С.М., Осипова Є.Л. та ін. Київ: ДУІТ, 2023. 452 с. ISBN 978-617-7449-27-9 <https://doi.org/10.32703/978-617-7449-27-9>
2. Кочубей Н. В. Соціокультурна діяльність : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2017. 122 с. ISBN 978-966-680-746-8.
3. Поплавський М. М. Менеджмент соціокультурної діяльності : підручник. Київ : Кондор, 2015. 563 с.
4. Щербина-Яковлева О. Ю. Менеджмент соціокультурної діяльності як напрям наукового та освітнього розвитку : монографія. Суми : СумДУ, 2019.
5. Bilton C. Cultural Management: A Research Overview. London : Routledge, 2023.
6. Hadley S. Cultural Leadership in Practice: Beyond Arts Management and Cultural Policy. Routledge, 2024.

3. ДИСЦИПЛІНА «РЕСУРСНА БАЗА СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Тема 1. Поняття ресурсної бази

Сутність та зміст поняття «ресурсна база». Визначення поняття «ресурс», його класифікація та функції у соціокультурному середовищі. Види ресурсів у соціокультурній діяльності: матеріальні, фінансові, людські, інформаційні та культурні. Функції ресурсної бази: забезпечувальна, організаційна, інноваційна, стратегічна. Значення ресурсів для сталого функціонування культурних організацій. Ресурсна база як фундамент соціокультурних проєктів. Аналіз ролі ресурсної бази у формуванні конкурентоспроможності культурних інституцій та створенні умов для сталого розвитку.

Тема 2. Ресурсний підхід

Наукові засади ресурсного підходу. Визначення та принципи застосування ресурсного підходу в менеджменті. Порівняння ресурсного, системного та процесного підходів. Переваги ресурсного підходу у стратегічному плануванні соціокультурної діяльності. Приклади використання у практиці культурних організацій. Оцінювання управлінських принципів, аналіз сучасних соціокультурних процесів і обґрунтування управлінських рішень.

Тема 3. Ресурсна теорія в системі бізнес-моделювання

Ресурсна теорія (Resource Based View) та її ключові положення. Ресурси як конкурентна перевага організації. Застосування ресурсної теорії в бізнес-моделюванні культурних і креативних підприємств. Зв'язок ресурсної теорії з інноваціями та розвитком бізнес-моделей у соціокультурній сфері. Використання ресурсної теорії для формування бізнес-моделей у креативних індустріях, де вирішальними є інтелектуальні та культурні ресурси.

Тема 4. Матеріальні ресурси

Поняття та класифікація матеріальних ресурсів у соціокультурній сфері. Інфраструктура культурних організацій, види та характеристики матеріальних ресурсів, необхідних для соціокультурної діяльності: будівлі, приміщення, інфраструктура, технічні засоби та обладнання. Аналіз проблем ефективного використання матеріальних ресурсів, особливості управління культурною інфраструктурою, а також приклади оптимізації витрат та модернізації матеріальної бази. Значення матеріальних ресурсів для розвитку культурних послуг та інституцій. Раціональне використання матеріальних ресурсів. Особливості управління культурною інфраструктурою. Приклади ефективного менеджменту матеріальних ресурсів.

Тема 5. Людські ресурси

Людський капітал як ключовий ресурс соціокультурної сфери. Особливості роботи з персоналом у культурних організаціях. Управління

компетенціями та мотивацією співробітників. Роль волонтерства та громадських ініціатив. Стейкхолдери та їх вплив на розвиток культурних проєктів. Робота в команді та збереження культурних цінностей, визначення соціокультурного потенціалу, формулювання професійних завдань.

Тема 6. Фінансово-економічні ресурси

Джерела фінансування соціокультурної діяльності: державні, приватні, грантові, спонсорські. Основи фандрайзингу та меценатства. Огляд сучасних інструментів фандрайзингу та меценатства, а також практики міжнародної фінансової підтримки культурних проєктів. Методи фінансового планування у культурних проєктах. Забезпечення фінансової стійкості соціокультурних організацій. Економічна ефективність використання ресурсів. Фінансове планування та розробка економічних моделей, що забезпечують сталий розвиток культурних організацій.

Тема 7. Інформаційні ресурси

Сутність та види інформаційних ресурсів. Інформаційні ресурси, як ключовий елемент соціокультурної діяльності, що забезпечує прийняття обґрунтованих рішень і розвиток культурних проєктів. Види інформаційних ресурсів: офіційні джерела, відкриті дані, електронні бібліотеки, соціальні мережі, бази даних культурних організацій. Методи збору, обробки та аналізу інформації для планування соціокультурної діяльності. Застосування сучасних цифрових технологій, програмного забезпечення та аналітичних інструментів у менеджменті культурних проєктів. Інформаційні технології у культурному менеджменті. Використання баз даних, цифрових платформ та соціальних мереж. Методи збору, обробки й аналізу інформації. Інформація як ресурс прийняття управлінських рішень.

Тема 8. Культурні ресурси

Культурна спадщина як базовий ресурс розвитку. Творчий потенціал суспільства та особистості. Культурна пам'ять та ідентичність як чинники соціального розвитку. Роль культурних ресурсів у формуванні соціальної згуртованості. Використання культурних ресурсів у стратегіях креативних індустрій. Методи мобілізації культурного потенціалу для розвитку проєктів, формування ідентичності та підвищення соціальної згуртованості. Оцінка культурного капіталу та використання креативних індустрій як джерела нових соціокультурних продуктів.

Тема 9. Соціальний капітал та партнерство

Поняття соціального капіталу та його роль у культурному розвитку. Соціальний капітал, як ресурс, що формує довіру, взаємодію та ефективно партнерство у культурних проєктах. Форми соціокультурного партнерства: державні, приватні, громадські. Соціальні мережі як ресурс культурних змін. Приклади міжнародних практик партнерства. Поняття соціальних мереж, групових взаємодій та партнерських ініціатив між державними, приватними та

громадськими структурами. Інструменти створення та розвитку партнерств, адвокації та лобіювання інтересів культурних проєктів. Значення соціального капіталу у мобілізації ресурсів та залученні учасників до спільної діяльності.

Тема 10. Інноваційні ресурси та креативні індустрії

Інновації як ресурс соціокультурної діяльності. Новітні технології, ідеї та інтелектуальний капітал, що здатні трансформувати соціокультурну діяльність. Особливості креативних індустрій, роль стартапів і технологічних рішень у створенні нових соціокультурних продуктів. Креативні ідеї та стартапи у сфері культури. Інноваційні соціокультурні проєкти. Технології цифровізації та їхній вплив на розвиток креативних індустрій. Методи інтеграції інновацій у традиційні культурні практики та розробка проєктів на основі сучасних технологій. Формування інноваційного мислення та креативного підходу до соціокультурного менеджменту.

Тема 11. Управління ресурсами в соціокультурних проєктах

Планування ресурсного забезпечення культурних проєктів. Організація та контроль використання ресурсів у соціокультурних проєктах. Методи оптимізації ресурсного забезпечення, інструменти моніторингу та оцінки ефективності використання матеріальних, людських, фінансових та інформаційних ресурсів. Приклади успішного управління ресурсами в культурних організаціях. Методи організації та розподілу ресурсів. Управління ризиками та подолання конфліктів. Контроль використання ресурсів. Обґрунтування управлінських рішень. Критерії ефективності соціокультурних проєктів.

Тема 12. Сталий розвиток і стратегічні ресурси соціокультурної сфери

Сутність сталого розвитку та його принципи. Концепції сталого розвитку та стратегічного управління ресурсами культурної сфери. Стратегічне бачення використання ресурсів у культурній політиці. Аналіз національних, регіональних та глобальних стратегій розвитку культури, управління довгостроковими ресурсами та прогнозування потреб соціокультурних організацій. Стратегічне планування, мобілізація ресурсів і розвиток партнерств для забезпечення сталого функціонування культурних інституцій. Виклики та перспективи формування ресурсної бази у XXI столітті. Роль культурної дипломатії та міжнародних ініціатив.

Орієнтовні запитання для атестаційного екзамену

Запитання першого рівня складності

1. Що розуміють під поняттям «ресурсна база» у соціокультурній діяльності?
2. Дайте визначення поняття «ресурс».

3. Які основні види ресурсів використовуються у соціокультурній діяльності?
4. Які функції виконує ресурсна база культурної організації?
5. У чому полягає забезпечувальна функція ресурсної бази?
6. Яке значення ресурсної бази для сталого функціонування культурних організацій?
7. Що таке ресурсний підхід у менеджменті?
8. Які основні принципи ресурсного підходу?
9. Чим ресурсний підхід відрізняється від системного підходу?
10. Чим ресурсний підхід відрізняється від процесного підходу?
11. У чому полягають переваги ресурсного підходу у стратегічному плануванні?
12. Яке значення має ресурсний підхід для управління культурними організаціями?
13. Що таке ресурсна теорія організації?
14. У чому полягає сутність концепції Resource Based View?
15. Чому ресурси розглядаються як джерело конкурентної переваги?
16. Які ресурси є ключовими для креативних індустрій?
17. Як ресурсна теорія застосовується у бізнес-моделюванні культурних підприємств?
18. Який зв'язок між ресурсною теорією та інноваційним розвитком?
19. Що належить до матеріальних ресурсів у соціокультурній сфері?
20. Які види інфраструктури характерні для культурних організацій?
21. Яке значення мають технічні засоби у соціокультурній діяльності?
22. Що означає раціональне використання матеріальних ресурсів?
23. У чому полягають особливості управління культурною інфраструктурою?
24. Чому модернізація матеріальної бази є важливою для розвитку культурних послуг?
25. Що таке людський капітал у соціокультурній сфері?
26. Яка роль персоналу у функціонуванні культурної організації?
27. Що включає управління компетенціями працівників?
28. Яке значення має мотивація у роботі культурних організацій?
29. Яку роль відіграє волонтерство у соціокультурній діяльності?
30. Хто такі стейкхолдери культурного проєкту?
31. Які основні джерела фінансування соціокультурної діяльності?
32. Що таке фандрайзинг?
33. Що таке меценатство?
34. У чому полягає фінансове планування культурного проєкту?
35. Що означає фінансова стійкість соціокультурної організації?
36. Як визначається економічна ефективність використання ресурсів?
37. Що таке інформаційні ресурси у соціокультурній діяльності?
38. Які види інформаційних ресурсів використовують культурні організації?
39. Яке значення мають відкриті дані для соціокультурних проєктів?

40. Які методи збору інформації застосовуються у культурному менеджменті?
41. Як цифрові технології впливають на управління культурними проектами?
42. Чому інформація розглядається як ресурс прийняття управлінських рішень?
43. Що таке культурна спадщина як ресурс розвитку?
44. Що розуміють під культурним капіталом?
45. Яке значення має культурна пам'ять для суспільства?
46. Як культурні ресурси впливають на соціальну згуртованість?
47. Яку роль відіграють креативні індустрії у використанні культурних ресурсів?
48. Що означає мобілізація культурного потенціалу?
49. Що таке соціальний капітал?
50. Які форми соціокультурного партнерства існують?
51. Яку роль відіграє довіра у формуванні соціального капіталу?
52. Як соціальні мережі сприяють розвитку культурних проектів?
53. Що таке соціокультурне партнерство?
54. Яке значення має соціальний капітал для мобілізації ресурсів?
55. Що розуміють під інноваціями у соціокультурній діяльності?
56. Яку роль відіграє інтелектуальний капітал у креативних індустріях?
57. Що таке креативні індустрії?
58. Як цифровізація впливає на розвиток культури?
59. Що включає планування ресурсного забезпечення проекту?
60. Які критерії ефективності соціокультурного проекту?

Запитання другого рівня складності

1. Розкрийте сутність поняття «ресурсна база соціокультурної діяльності» та обґрунтуйте її роль у забезпеченні сталого функціонування культурних організацій.
2. Проаналізуйте взаємозв'язок між різними видами ресурсів у соціокультурній діяльності та поясніть, як їх інтеграція впливає на результативність проектів.
3. Порівняйте ресурсний, системний та процесний підходи в управлінні та визначте їх значення для соціокультурної сфери.
4. Охарактеризуйте ресурсний підхід як інструмент стратегічного планування діяльності культурної організації.
5. Розкрийте основні положення ресурсної теорії організації та поясніть, чому унікальні ресурси формують конкурентні переваги.
6. Проаналізуйте можливості застосування Resource Based View у бізнес-моделюванні креативних індустрій.
7. Обґрунтуйте роль матеріальних ресурсів у забезпеченні якості культурних послуг та розвитку інституцій.

8. Проаналізуйте проблеми ефективного використання матеріальних ресурсів у сучасних культурних організаціях.
9. Розкрийте сутність людського капіталу та поясніть його стратегічне значення для соціокультурної діяльності.
10. Охарактеризуйте механізми управління компетенціями та мотивацією персоналу в культурних організаціях.
11. Проаналізуйте роль волонтерства як ресурсу розвитку соціокультурних проєктів.
12. Розкрийте вплив стейкхолдерів на формування ресурсної бази культурного проєкту.
13. Охарактеризуйте джерела фінансування соціокультурної діяльності та оцініть їх переваги й обмеження.
14. Проаналізуйте сучасні інструменти фандрайзингу та їх значення для забезпечення фінансової стійкості культурних організацій.
15. Розкрийте сутність фінансового планування в соціокультурному проєкті та його вплив на ефективність діяльності.
16. Поясніть значення інформаційних ресурсів у прийнятті управлінських рішень у культурному менеджменті.
17. Проаналізуйте роль цифрових технологій у трансформації ресурсної бази соціокультурної діяльності.
18. Охарактеризуйте культурну спадщину як стратегічний ресурс розвитку територій.
19. Розкрийте поняття культурного капіталу та поясніть його значення для формування ідентичності та соціальної згуртованості.
20. Проаналізуйте механізми мобілізації культурних ресурсів у креативних індустріях.
21. Поясніть сутність соціального капіталу та його вплив на ефективність партнерств у культурних проєктах.
22. Охарактеризуйте форми соціокультурного партнерства та проаналізуйте їх значення для розвитку ресурсної бази.
23. Проаналізуйте роль соціальних мереж як інструменту формування та мобілізації ресурсів.
24. Розкрийте сутність інновацій як ресурсу соціокультурної діяльності.
25. Проаналізуйте вплив цифровізації на розвиток креативних індустрій.
26. Охарактеризуйте процес планування ресурсного забезпечення соціокультурного проєкту.
27. Розкрийте методи контролю та оцінки ефективності використання ресурсів у культурних організаціях.
28. Проаналізуйте взаємозв'язок між управлінням ресурсами та управлінням ризиками у соціокультурних проєктах.
29. Розкрийте принципи сталого розвитку та їх значення для стратегічного управління ресурсами культурної сфери.
30. Проаналізуйте перспективи формування ресурсної бази соціокультурної діяльності у XXI столітті.

Список рекомендованої літератури

1. Управління ресурсами підприємства : монографія / Б. І. Бабенко, О. П. Кудрява. Київ, 2022. - 356 с.
2. Ресурсне забезпечення підприємництва : навч. посібник / О. С. Виханський, І. В. Стеценко. Київ : КНЕУ, 2021. - 412 с.
3. Сучасні підходи до поняття та класифікації ресурсів і ресурсного забезпечення / І. Ткач, М. Маланчук. Журнал «Соціальний розвиток і безпека», 2017.
4. Ресурсне забезпечення підприємництва : навчально-методичний матеріал / економ. факультет Київського національного університету. 2022.
5. Електронний ресурс «Управління ресурсами підприємства» (pdf) - монографія / Київський університет. URL: https://core.ac.uk/download/pdf/197268897.pdf?utm_source=chatgpt.com

4. ДИСЦИПЛІНА «СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ»

Тема 1. Концептуальні основи розвитку соціальної відповідальності

Суть та значення соціальної відповідальності. Історія розвитку соціальної відповідальності. Внутрішнє і зовнішнє середовище СВ. Концепція менеджменту заінтересованих сторін. Організаційне багатство і «стосункові» активи. Матриця заінтересованих сторін СВ. Переваги корпоративної соціальної відповідальності. Моделі соціальної відповідальності (американська, європейська, японська тощо). Міжнародні ініціативи як чинник формування і розвитку СВ (Глобальний договір ООН). Вітчизняний досвід становлення СВ.

Тема 2. Соціальна відповідальність в системі управління

СВ як складова стратегії управління та чинник підвищення конкурентоспроможності соціокультурної організації. Впровадження СВ у практики і процедури компанії. Можливі загрози та шляхи мінімізації ризиків СВ. Організація діяльності з СВ. Етичні кодекси. Структурні підрозділи та комітети компаній у сфері СВ. Статус, основні функції, кваліфікація, типові обов'язки, професійні стандарти менеджера з СВ в соціокультурних компаніях.

Тема 3. Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності

Права людини і трудові практики як предмет СВ. Міжнародні стандарти прав людини (Загальна декларація прав людини, Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, Конвенція про права дитини). Стандарти МОП і принципи Глобального Договору у сфері праці. Гідна праця як предмет СВ. Європейські стандарти у сфері праці. Особливості європейської моделі внутрішньої СВ. Законодавство України у сфері праці як основа СВ у відносинах з працівниками. Соціальний діалог і СВ. Крайні трудові практики та показники внутрішньої СВ: вітчизняний і зарубіжний досвід. Питання професійної етики.

Тема 4. Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі

Формування складової соціальної відповідальності у відносинах з споживачами. Міжнародні ініціативи та законодавство України у сфері захисту прав споживачів. Якість продукції (стандарт ISO 9000). Ведення основної діяльності організації відповідно до концепції СВ. Механізми забезпечення відповідальності у виробничій сфері. Зв'язок фінансових та нефінансових ризиків. Принципи добросовісної конкуренції. Соціально відповідальний маркетинг. Етична поведінка компаній щодо контрагентів по бізнесу. Відповідальне управління ланцюгами постачання. Відповідальне ставлення до інвесторів та дотримання принципів корпоративного управління.

Тема 5. Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами

Історичні аспекти залучення і розвитку громад: від патронату до соціальних інвестицій. Вплив громади на роботу компаній та відповідальність соціокультурних компаній перед населенням. Розвиток партнерство з місцевою владою та громадою. Участь соціокультурних компаній у життєдіяльності громад. Співпраця бізнес-структур з неурядовими організаціями. Особливості забезпечення СВ у малому та середньому бізнесі соціокультурної сфери.

Тема 6. Екологічні аспекти соціальної відповідальності

Суть та значення відповідального ставлення організацій до довкілля. Міжнародні документи щодо навколишнього середовища (Цілі розвитку тисячоліття, Декларація Ріо-де-Жанейро тощо) та стандарти екологічного менеджменту (серія ISO 14000). Законодавство України про охорону навколишнього середовища. Превентивний підхід до вирішення екологічних проблем. Програми з контролю забруднення та захисту довкілля, збереження природних ресурсів, дотримання екологічних стандартів тощо. Міжнародний і український досвід впровадження принципів екологічної відповідальності організацій.

Тема 7. Інформаційна політика і соціальна звітність

Місце СВ у корпоративній інформаційній політиці. Побудова системи комунікацій з СВ. Консультації з заінтересованими сторонами на різних етапах розробки та впровадження стратегії з СВ та механізм зворотного зв'язку з ними. Ресурси в сфері соціальної звітності. Корпоративні соціальні звіти: сутність, завдання і структура. Міжнародні стандарти звітності зі сталого розвитку (GRI - Global Reporting Initiative / Глобальна ініціатива зі звітності). Особливості соціальної звітності компаній в Україні.

Тема 8. Соціальна відповідальність різних суб'єктів суспільного розвитку

Відповідальна держава і сталий розвиток. Міжнародний досвід державного регулювання СВ. Відповідальне споживання. Культура споживання та його вплив на розвиток СВ. Соціальна відповідальність ЗМІ: вплив на поведінкові моделі в суспільстві. Соціальна відповідальність освіти та науки. Співпраця бізнесу і освіти. Проект міжнародного стандарту з соціальної відповідальності ISO 26000.

Тема 9. Оцінка результативності соціальної відповідальності

Показники внутрішньої СВ. Методи та процедури оцінювання ефективності програм СВ. Модель «Лондонської групи порівняльного аналізу» і особливості її використання. Соціальний аудит. Збалансована система показників. Концепція потрійного результату. Методи оцінювання ділової репутації соціально відповідальної компанії. Моніторинг ефективності діяльності організації у сфері соціальної відповідальності.

Тема 10. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні

Правове забезпечення розвитку соціальної відповідальності. Реалізація національної ідеї соціальної відповідальності. Напрями діяльності держави щодо заохочення соціально відповідальної поведінки. Активізація діяльності підприємців-роботодавців щодо розвитку соціально відповідального бізнесу. Формування ціннісно-правової компетентності суб'єктів соціального розвитку. Підвищення прозорості діяльності українських компаній як напрям розвитку соціальної відповідальності.

Орієнтовні запитання для атестаційного екзамену

Запитання першого рівня складності

1. Визначте поняття сталого розвитку.
2. Означте принципи концепції сталого розвитку.
3. Чому у концепції сталого розвитку такою важливою є екологічна складова?
4. Визначте поняття соціальної відповідальності.
5. Які інститути громадянського суспільства є задіяними в соціальному партнерстві?
6. Що дає конкретній особі стале соціальне зростання?
7. Які об'єднання, організації або особи належать до основних економічних агентів соціальної відповідальності?
8. На яких принципах заснована взаємодія економічних агентів соціальної відповідальності?
9. Чи є якісь привілеї на соціально відповідальному підприємстві для найманих працівників?
10. Хто може оцінити результативність втілення концепції соціальної відповідальності на підприємстві?
11. Чим пояснюється позитивний вплив втілення програм соціального інвестування на соціально відповідальному підприємстві?
12. Наскільки довгим та трудомістким є процес інтеграції соціальної відповідальності у функції структурних підрозділів підприємства?
13. Хто і як контролює реалізацію соціальних програм на підприємстві?
14. Чи є потреби в навчанні співробітників у разі втілення концепції соціальної відповідальності?
15. Як змінюються зобов'язання співробітників у разі втілення на підприємстві концепції соціальної відповідальності?
16. На яких принципах будується «матриця стейкхолдерів»?
17. Визначить основні принципи і напрямки соціальної відповідальності у сфері захисту довкілля.
18. Які основні принципи охорони навколишнього природного середовища ви знаєте?
19. В чому полягає прозорість ведення бізнесу?
20. З чого складається відповідальність кожного громадянина?

Запитання другого рівня складності

1. Сформулюйте економічну, соціальну та екологічну складові сталого розвитку.
2. Які основні міжнародні стандарти лежать в основі поняття соціальної відповідальності?
3. Проаналізуйте поняття соціального партнерства.
4. В чому полягає дія механізму взаємодії держави та бізнесу, держави та суспільства, бізнесу та суспільства?
5. Чому соціальні чинники так потужно впливають на економічну діяльність підприємства?
6. Проаналізуйте взаємодію підприємства з закордонними партнерами на засадах соціальної відповідальності.
7. В чому ви визначаєте прозорість та відкритість сучасної соціальної політики в Україні.
8. В чому полягає реалізація соціальної відповідальності держави та сформулюйте основні її проблеми?
9. В чому полягає реалізація соціальної відповідальності бізнесу та сформулюйте основні її проблеми?
10. В чому полягає реалізація соціальної відповідальності громади та сформулюйте основні її проблеми?
11. В чому полягають функціональні обов'язки, права і відповідальність на підприємстві с позиції соціальної відповідальності?
12. На яких принципах створюється система оптимального розподілу функціональних обов'язків, прав і відповідальності на соціально відповідальному підприємстві?
13. Як впливає втілення концепції соціальної відповідальності на підприємстві на умови праці найманих співробітників?
14. Обґрунтуйте вдосконалення практики соціальної відповідальності на підприємстві?
15. Яким чином проводяться розрахунки корисності від навчання співробітників у разі втілення концепції соціальної відповідальності?
16. Як максимізувати корисність найманих працівників, втілюючи соціальну відповідальність на підприємстві?
17. До яких методів звертаються менеджери з соціальної відповідальності і на підприємстві для збалансування інтересів роботодавців та найманих працівників? Поясніть дію цих методів на прикладах.
18. Наведіть міжнародні документи, що стосуються встановлення прав людини?
19. Поясніть роль департаменту людськими ресурсами в інтегруванні соціальної відповідальності в організацію.
20. Як Закони України щодо професійних спілок пов'язано з соціальною відповідальністю на підприємстві?
21. Розкажіть про дію принципів Саллівана.

22. Поясніть виникнення економічного ефекту від партнерських відносин між роботодавцями та найманими працівниками.
23. Що, по-вашому, означає поняття «соціально відповідальний роботодавець»?
24. В чому полягає моніторинг лояльності найманих працівників? З якою періодичністю він проводиться?
25. З чого складається поняття етики бізнесу та як воно співвідноситься з концепцією соціальної відповідальності?
26. Дайте характеристику основному міжнародному стандарту, що визначає правила і принципи роботи зі стейкхолдерами.
27. Визначте організацію процесу комунікації щодо соціальних та екологічних проблем.
28. Наведіть індикатори необхідності діалогу зі стейкхолдерами.
29. Наведіть принципи, за якими формується державна соціально-екологічно-економічна політика.
30. З чого складаються основні конфлікти суспільства і бізнесу? Як їх вирішувати? Хто цим займається та чиї інтереси є найбільш важливими?
31. Дайте характеристику міжнародним стандартам із навколишнього середовища.
32. В чому полягає міжнародний досвід впровадження принципів екологічної відповідальності економічних агентів?
33. Як пов'язані між собою Соціальна відповідальність та захист довкілля?
34. Чому вирішення екологічних питань є першорядним? Наведіть приклади і аргументуйте відповідь.
35. Дайте визначення основним міжнародним документам щодо навколишнього середовища.
36. Розкрийте сутність соціальної відповідальності як фактору стійкого розвитку.
37. Чому Соціальна відповідальність є засобом підвищення ефективності управління?
38. З чого складається відповідальність за збереження довкілля?
39. В чому полягає відповідальність перед співробітниками? А іншими стейкхолдерами?
40. Яким чином соціально відповідальна корпорація формує відносини з органами влади?
41. Як оцінити результативність соціального партнерства?
42. Наведіть ефективні форми взаємодії із зацікавленими сторонами й групами впливу.
43. Наведіть алгоритм моніторингу корпоративної соціальної відповідальності.
44. Назвіть основні параметри корпоративної соціальної відповідальності.
45. В чому в цілому полягає значення та зміст моніторингу соціальної відповідальності?

46. Дайте характеристику ключовим індикаторам поточного становища корпоративної соціальної відповідальності.

47. Як впроваджується трансляція корпоративної соціальної відповідальності на зовнішні зацікавлені сторони?

48. Наведіть відмінність оцінювання ефективності соціальної відповідальності від оцінювання ефективності фінансових проектів та інвестування.

49. Наведіть основні індикатори оцінювання соціальної відповідальності.

50. Що розуміють під збалансованістю системи показників по соціальної відповідальності?

Список рекомендованої літератури

1. Васюренко, О. В. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2023. 256 с. ISBN 978-966-368-809-5.

2. Соціальна відповідальність: практичний аспект: навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, О. В. Пирог, Л. І. Чернобай, Н. С. Станасюк, І. І. Пасінович. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с.

3. Котлер, Ф., & Лі, Н. Корпоративна соціальна відповідальність: як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства. Пер. з англ. Київ: Баланс Бізнес Букс, 2020. 304 с. ISBN 978-966-415-002-3.

4. Коляда, М. П., & Демченко, І. С. Корпоративна соціальна відповідальність: теоретичні основи та практика. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2023. 320 с. ISBN 978-966-2157-19-1.

5. Макаренко, В. С. Соціальна відповідальність бізнесу: управління стейкхолдерами: підручник. Чернівці: Букрек, 2022. 336 с. ISBN 978-966-399-654-2.

6. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.

7. Власюк, А. В., & Герасименко, В. Г. Екологічна та соціальна відповідальність підприємств: підручник. Львів: Магнолія-2006, 2022. 350 с. ISBN 978-617-574-055-3.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи
та міжнародних зв'язків

Віталій ХАРУТА

20 березня 2026 р.

КРИТЕРІЇ

оцінювання досягнутих результатів навчання
на атестаційному екзамені за освітньо-професійною програмою
«Інноваційний менеджмент креативних індустрій»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»
галузі знань 02 «Культура і мистецтво»

Структура оцінки атестаційного екзамену

Оцінка *атестаційного екзамену* (за шкалою від 0 до 100 балів) складається із балів, виставлених атестаційною комісією в результаті перевірки письмової роботи, виконаної студентом під час атестаційного екзамену, за відповіді студента на кожне з 14 запитань білета атестаційного екзамену.

Порядок оцінювання досягнутих результатів навчання

Оцінку атестаційного екзамену визначають у такому порядку:

- 1) виставляють бали за відповіді на кожне запитання білета атестаційного екзамену виходячи із наведених нижче критеріїв оцінювання відповідей;
- 2) обчислюють оцінку атестаційного екзамену за формулою:

$$O = \sum_{i=1}^{14} B_i,$$

де B_i – кількість балів за відповідь на i -е запитання.

Відповіді у чернетці не перевіряють та до уваги не беруть.

Критерії оцінювання відповідей на запитання

Відповідь на кожне запитання першого рівня складності (запитання з першого по десяте, які передбачають вибір здобувачем відповіді із наведених у білеті трьох варіантів відповіді, із яких тільки один правильний) оцінюють у 2 бали (якщо вибрано правильну відповідь) або 0 балів (якщо вибрано неправильну відповідь із запропонованих у білеті варіантів відповіді, або вибрано більше одного варіанта відповіді, або відповідь не надано).

Відповідь на кожне запитання другого рівня складності (запитання з одинадцятого по чотирнадцяте, які передбачають надання студентом

розгорнутої теоретичної відповіді) оцінюють балами від 0 до 20 виходячи із наведених у таблиці характеристик відповіді.

Кількість балів	Характеристика відповіді
16–20	<p>Повна, наведена у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про всебічні, систематизовані та глибокі знання матеріалу навчальної дисципліни; демонструє здатність студента вільно оперувати здобутими знаннями: диференціювати та інтегрувати їх, відтворювати та аналізувати отриману інформацію, робити обґрунтовані висновки та узагальнення, виявляти й відстоювати власну позицію, переконливо висловлювати думку та чітко формулювати відповідь.</p> <p>Як правило, таку оцінку отримує студент, який відповів на запитання не менше ніж на 90 %.</p> <p>Відповідь оцінюють у 20 балів тільки за умови надання вичерпної відповіді на запитання.</p>
11–15	<p>Досить повна, без суттєвих неточностей, наведена у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про ґрунтовні та систематизовані знання матеріалу навчальної дисципліни; демонструє здатність студента впевнено оперувати здобутими знаннями: відтворювати та аналізувати отриману інформацію, пояснювати основні закономірності, робити висновки, чітко висловлювати думку та формулювати відповідь.</p> <p>Як правило, таку оцінку отримує студент, який відповів на запитання на 70–90 %.</p>
6–10	<p>Не зовсім повна, із неточностями та окремими незначними помилками, наведена в основному у правильній послідовності відповідь, яка свідчить про задовільні знання матеріалу навчальної дисципліни, демонструє здатність студента відтворювати основний матеріал навчальної дисципліни відповідно до поставленого запитання.</p> <p>Як правило, таку оцінку отримує студент, який відповів на запитання на 50–70 %.</p>
1–5	<p>Фрагментарна, із суттєвими неточностями та принциповими помилками відповідь, яка свідчить про неповноту знань основного матеріалу навчальної дисципліни, демонструє наявність у студента утруднень при відтворенні інформації відповідно до поставленого запитання.</p> <p>Як правило, таку оцінку отримує студент, який відповів на запитання менше ніж на 50 %.</p>
0	<p>Відповідь не надано або надана відповідь не відповідає поставленому запитанню.</p>

Оцінку атестаційного екзамену від 0 до 59 балів вважають незадовільною.

В. о. завідувача кафедри МПУА
канд. екон. наук, професор



Тетяна СЕМЕНЧУК

27 січня 2026 р.

ДОДАТОК А
ФОРМА БІЛЕТА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
 НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН

Освітня програма «Інноваційний менеджмент креативних індустрій»

спеціальності 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи
та міжнародних зв'язків

Білет № ____

Запитання I рівня складності

Запитання та варіанти відповідей	Позначення студентом вибраної відповіді
1. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
2. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
3. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
4. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
5. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	

6. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
7. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
8. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
9. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
10. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	

Запитання II рівня складності

11. Текст запитання

12. Текст запитання

13. Текст запитання

14. Текст запитання

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри менеджменту, публічного управління та адміністрування 25 лютого 2026 року, протокол № 8.

Розглянуто та схвалено на засіданні Вченої ради навчально-наукового інституту управління, технологій та правових наук НТУ 27 січня 2026 року, протокол № 7.

Розглянуто та схвалено на засіданні Науково-методичної ради Національного транспортного університету 20 березня 2026 року, протокол № 29

В. о. завідувача кафедри МПУА
канд. екон. наук, професор

Тетяна СЕМЕНЧУК